

[Socialministeren.]

lem sad i statens åndssvagenævn fremfor i ØÅs bestyrelse, d. v. s. at jeg da ville foretrække, at folketinget var repræsenteret i det øverste nævn dækkende hele landet fremfor i en bestyrelse dækkende et landsdelsfelt. Det ærede medlem spurgte mig, hvem undervisningsinspektøren er, og jeg ved meget vel, at der kun er en sådan for ØÅs vedkommende, og det var vel trods alt på jydernes vegne, det ærede medlem spurgte mig. Der bør naturligvis også for jydernes vedkommende være en pædagogisk overledelse, og jeg kan ikke tænke mig andet, end at denne fremtidige pædagogiske overledelse må være én; den kan faktisk ikke med naturlighed deles.

Det ærede medlem henviste til valgmåden ved valgene til de lokale tilsynsråd og mente, at den i betænkningen angivne form måtte være den ideale. Det er jeg ikke sikker på. Jeg har en fornemmelse af, at bykommunerne på den måde får for lidt repræsentation, men det er et sagligt spørgsmål, som må kunne gøres til genstand for alsidige overvejelser i udvalget.

Jeg mener, at vi bør opretholde tanken om et nævn, der behandler udskrivningsspørgsmålet. Jeg tror, det er såre vigtigt, at det løftes op i et ubetinget sagligt plan og således, at nævnets afgørelser kan appelleres til domstolene. Jeg tror, det vil føles som noget af en frigørelse, og der er ingen tvivl om, at det vil medvirke til i befolkningen at øge trykthedsfornemmelsen over for åndssvageforsorgen.

Det ærede medlem hr. Helge Larsen mente, at forsorgsapparatet var noget omstændeligt, og gik ind på de synspunkter, jeg har fremsat. Det er muligt, vi kan simplificere apparatet, men jeg ville sætte stor pris på, om vi kunne fastholde tanken om det øverste åndssvagenævn. Jeg tror, det er nødvendigt, såfremt feltet skal gennemkoordineres.

Det ærede medlem fru Ayoë Herbøl understregede ret naturligt ud fra sit partis synspunkter frivillighedsprincippet og citerede overlæge Johs. Nørvigs udmærkede udtalelse i betænkningen. Det ærede medlem omtalte også en artikel, der har stået i Information, skrevet af redaktør Aksel Christensen, gående ud på, at der i stedet for undervisningspligt burde indføres under-

visnings- og oplæringsret. Jeg har ikke noget imod, at vi ser nærmere på det i udvalget. Det ærede medlem ønskede yderligere visse økonomiske oplysninger; jeg skal gøre mit til at fremskaffe dem.

Det ærede medlem fru Gertie Wandel, som talte til sidst, er jo interesseret i private institutioner. Jeg kender det ærede medlemms varme interesse for åndssvageproblemerne og deres rette løsning. Det ærede medlem ville foretrække, om ordet evnesvage kunne opretholdes for de debile, forstod jeg. Det ærede medlem ønskede ikke, at åndssvageanstalter skulle hedde evnesvageanstalter eller andet lignende, men at ordet evnesvag indgik i billedet, således at det gamle ord åndssvag blev sprængt og så at sige afløstes af to ord. Ja, det er jo muligt, at man kan gøre noget sådant. Jeg tror nu faktisk, det bedste er, at vi fra alle sider søger at løfte ordet åndssvag op af skældsordsplanet, op af despektplanet, og gør det til en sober og en nøgtern saglig betegnelse.

Hvad angår begrebet „inddragelse under forsorg“ med hensyn til den sydsjællandske skole, har jeg allerede udtalt mig.

Som sagt, jeg siger hjertelig tak for de indlæg, der er kommet.

Skov Jørgensen: Det ærede medlem hr. Helge Larsens sammenligning med døve og blinde er ikke helt god. I de nævnte tilfælde foreligger der om ikke et sygdomsbillede, så dog et klart afgrænset handicap, der kræver institutionsbehandling. Det ville være rettere at sammenligne med svagtsende og svagthørende og andre retarde-rede, netop de børn, som folkeskolen almindeligvis tager sig af.

Det ærede medlem mente ikke, at forældre og børn følte delingen mellem de to ministerier — ja, det skal jeg ikke sige, men skellet mellem at gå i folkeskolen og blive henvist til undervisning under forsorgen, det er det, det drejer sig om. Jeg kan kun gentage, hvad jeg har nævnt ud fra min erfaring, at sådan har det været, og hvis det ærede medlem ikke ønsker tvangsbestemmelserne anvendt i øget omfang, må jeg regne med, at folkeskolen fortsat skal opretholde en undervisning svarende til eksternatskolernes i ganske betydeligt omfang.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på betænk-